

„Slov. Gospodar“ - narodni in kmetski list.

V novoletni številki je »Jutro« zapisalo, da se vrši gonja zoper njega in druge »napredne« časopise. To gonjo vidi tudi v tem, da »Slovenski Gospodar« agitira za nove naročnike s posebnim razglasom. Na drugem mestu opozarjamo na dolžnost katoličanov v zadevi naprednih in — kot »Jutro« pravi — »klerikalnih« listov. Tu povdarimo samo to-le: Ako je »Jutro« dovoljeno imeti svetovni nazor svobodomiselstva, sme »Slovenski Gospodar« zastopati krščanski svetovni nazor. V tem imamo enake pravice.

»Slovenski Gospodar« — narodni list.

Nekaj drugega pa je v omenjenem dnevniku, kar je potrebno odločno zavrniti. »Jutro« si drzne trditi, da je ono in drugo napredno časopisje — narodno in to trdi na tak način, kakor da bi drugi časopisi v Sloveniji bili — protinacionalni. Tu moramo pa mi povdariti, da te »Jutrove« gonje zoper naše časopisje ne bomo molče prenesli. Kdo je vršil vso narodno propagando v dobi nad 60 let na Štajerskem ali »Jutro« ali »Slovenski Gospodar«? Kdo je dvignil narod in mu vcepil željo do svobode in to v svobodni Jugoslaviji, ali »Jutro« — ali »Slovenski Gospodar«? Kdor le malo pozna zgodovino narodnih bojov na bivšem Štajerskem, mora priznati, da je glavni steber narodne vzgoje in samozvesti — »Slovenski Gospodar«. In če »Jutro« sedaj začenja boj proti »Slovenskemu Gospodarju«, potem je ta bolj upravičen kakor »Jutro« napisati, da je to gonja zoper narodno časopisje.

Razglas »Slovenskega Gospodarja«

je zbedel »Jutro«, da ga je moralo omeniti. Kaj pa je hudega na tem razglasu? »Slovenski Gospodar« objavlja, da bo svojemu celoletnemu naročniku, — ako mu v letu 1930 dom pogori, izplačal Din 1000 podpore. Ako premislimo, da je bilo na ozemlju lavantinske škofije povprečno 150 požarov letno, ko kmetje niso bili primerno zavarovani, je gotovo ta podpora »Slovenskega Gospodarja« — veliko človekoljubno delo. In da se bodo mogli ljudje poslužiti pravice do te podpore, smo opozorili, da se dobijo položnice na vseh poštinih uradih in tudi pri vseh župnih uradih. Ako mi ljudi navajamo, kako se naj poslužujejo čekovnega urada in položnic in če se ljudje obrnejo na domačega duhovnika, da jim on te položnice pomaga izpolniti — potem je to zloraba vere in Cerkve. Ako na pošti prodajajo prazne položnice in jih kupci uporabijo za »Slovenskega Gospodarja«, kar se v veliki meri godi, potem je to zloraba državnega urada, po »Jutrovi« logiki seveda.

»Slovenski Gospodar« — kmetski list.

Na ozemlju lavantinske škofije je »Slovenski Gospodar« najbolj razširjen list. S svojo novo akcijo se bo gotovo še bolj razširil. Pa ne-le zato, ker je »Slovenski Gospodar« med kmetskimi ljudstvom tako razširjen, ampak po svoji vsebini glede pouka in razvedrila se je kmetskemu ljudstvu izredno priljubila. Napad na »Slovenski Gospodar« bo samo še podkrepil agitacijo zanj.

Naš odgovor!

Na napade dalje ne bomo odgovarjali. Naš odgovor bo samo v tem: **V vsako hišo »Slovenskega Gospodarja«!**

V NAŠI DRŽAVI.

Njegovo Veličanstvo kralj in kraljica sta dočakala novo leto v dvorcu na Dedinju, kjer je bila prirejena večerja ministrom in njihovim soprogam. Ministrski predsednik general Živkovič je čestital vladarski dvojici k novemu letu ter v obširnem govoru podal pregled dela, ki ga je vlada izvršila v letu 1929. Njegovo Veličanstvo kralj je odgovoril z lepim nagovorom, v katerem je poudarjal, da bo v kraljevini Jugoslaviji dosežena ustvaritev one državne uprave in državne ureditve, ki bo najbolje odgovarjala narodnim potrebam in državnim interesom. Kraljevska vlada bo nadaljevala delo na zenačenju zakonodajstva ter bo pri vsem svojem delu imela pred očmi samo interese naroda in države in storila vse, da tudi podrejeni organi državne uprave poznajo samo popolno zakonitost, pravico in enakost za vse.

Naša kraljevina je zastopana na drugih vojnoodškodninskih posvetovanjih po zunanjem ministru Marinkoviču in še štirih drugih odposlancih.

Nov kazenski zakonik je stopil z novim letom v veljavo in ga bodo sodišča izvajala.

Nov zakon o občinah. — Ministrski predsednik je v svojem novoletnem govoru napovedal nov občinski zakon, ki bo usposobil občine, da bodo mogle vršiti svoje posebne posle, zlasti gospodarskega značaja in tudi posle prenešenega delokroga. Izvedla se bo tudi preosnova občinskega uradništva. V teku so tudi predpriprave za zložitve večjega števila manjših občin v velike ali vsaj večje občine.

V DRUGIH DRŽAVAH.

V Haagu je pričelo drugo posvetovanje glede vojnih odškodnin. Velesite: Anglija, Francija in Italija so se še pred konferenco sporazumele v vseh vprašanjih. Splošno prevladuje mnenje, da bo rodila druga haaska konferenca — uspehe. Bolgarija je že pristala na od-

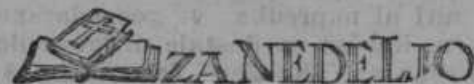
plačevanje vojne odškodnine, Madžarsko pa bodo postavili pod varuštvo vojnoodškodninske komisije v slučaju, da bi odklonila naložena jej plačila.

Bolgarski kralj Boris se mudi v Nemčiji. Po povratku v Sofijo bodo zamenjani v vladi Ljapčeva 4 ministri.

Koncem decembra minulega leta je sestavil novo vlado na Poljskem profesor dr. Kazimir Bartel. Po dolgi vladni krizi je zastopanih v novem kabinetu devet ministrov iz prejšnje vlade, novih je le pet. V novi vladi sta poleg vojnega ministra maršala Piłsudskega še dva polkovnika.

Glede Španije se je v zadnjem času veliko pisalo, da bo odstopil diktator Primo de Rivera in bo začelo zopetno parlamentarno delo. Najnovejše vesti pa povdarjajo, da bo ostal general Rivera še naprej vladar Španije in ne bo v doglednem času nobenih sprememb.

Velikega zborovanja za neodvisnost Indije, katero vladajo Angleži, se je udeležilo 10 tisoč odposlancev. Zborovanje je vodil v našem listu že obširno opisani voditelj indijskih nacionalistov Ghandi. Zborovanje je dokazalo širnemu svetu, da se bo Indija prej ko slej otresla angleške nadvlade in dosegla popolno neodvisnost.

Daritev prvih kristjanov.

O službi božji prvih kristjanov v najstarejših časih nam poroča krščanski pisatelj in sveti mučenec Justin (umrl leta 165.) sledeče:

»Ko smo onega, ki je sprejel sveto vero, krstili, ga peljemo k bratom — tako se imenujemo — na zbirališče. — Tukaj molimo skupno ter goreče za nas, za novo krščene in za kristjane na celim svetu. Mi molimo, da bi mi, ki smo spoznali resnico, bili v dejanjih dobri državljani in ljudje, kot spoznavalci zapovedi pa dosegli večno zveličanje. Po končanih molitvah se pozdravimo med seboj s poljubom.

Nato prinesejo predstojniku bratov kruh in čašo z vinom. Predstojnik to vzame, se zahvali stvarniku vseh stvari v imenu Očeta in Sina in Svetega duha, nadaljuje zahvalno daritev še dolgo zato, da smo postali deležni — tega daru.

Po končanih molitvah in zahvali se pridruži celo zbrano ljudstvo s tem, da reče: Amen. Amen pomeni v hebrejskem jeziku toliko kakor: Naj se zgodi! Zatem ponudijo diakoni vsakemu izmed navzočih od blagoslovljenega kruha in od z vođo pomešanega vina, pričujoči nesejo od tega tudi domov.

Ta hrana se imenuje pri naš evharistija. Pojedine se sme udeležiti le oni, ki veruje našemu nauku, ki je očiščen v krstu gréhov ter preroden in živi tako, kakor je učil Kristus. Mi tega ne uživamo kot navadno jed in navadno pijačo. Ampak kakor je beseda božja, Jezus Kristus, prevzela meso ter kri, da bi nas odrešila, tako tudi vemo, da je po molitvi z njerovnimi besedami bla-

goslovljena jed Jezusovo meso in Kri. Kajti apostoli so sporočili v znamenitih poročilih, ki se imenujejo evangeliji: Jezus jim je tako zapovedal. On je vzel kruh, se zahvalil in spregovoril: To storite v moj spomin!

Na dan, ki je imenovan po solncu, se zberejo vsi, ki so v mestih ter na deželi, na skupnem kraju. Tamkaj se čitajo spisi apostolov ter prerokov, dokler dopušča čas. Ako je oni, ki je čital, končal, ima predstojnik nagovor, v katerem opominja s povdarkom, si zapomniti ta lepi nauk. Nato vsi skupaj ustanemo in opravimo molitve. Ko je končana molitev, prinesejo kruh ter vino z vodo. Sledi razdelitev onega, ki je bilo posvečeno pričujočim. Imovitejši in ki to radi storijo, dajo prostovoljno, kar vsak hoče. Nabrano prinesejo predstojniku, s čimur ta pomaga: sirotam in vdovam, bolnim potrebnim, onim, ki so v ječi ter morebiti pričujočim tujcem.

Mi prirejamo radi tega po nedeljah skupščine vseh vernikov, ker to je prvi dan, ko je Bog prvič spremenil temo pravega ter je ustvaril svet, in ker je Jezus Kristus, naš Odrešenik, istega dne vstal od mrtvih.

Kakor že omenjeno, je umrl pisec zgorajnih vrst leta 165, ko je bil spomin na Zveličarja in njegove apostole še popolnoma svež. Justinovo poročilo nam je jasen dokaz, da so se zbirali že prvi kristjani na posebnih prostorih (cerkvah), kjer so opravljali skupne molitve, prisostvovali najsvetejši daritvi bili obhajani in jemali celo Najsvetejše seboj na dom. Služba božja prvih kristjanov je bila združena s pobožnim čitanjem, pridigo in zbiranjem miloščine. Dan pa, na katerega so bili zbrani vsi verniki gotovega okoliša ne skupnem kraju, v skupni molitvi ter pri skupni daritvi, je bila že tedaj — nedelja. Sveti Justin tudi posebno povdarja, zakaj ravno je bila že prvokršćanska zapoved skupne službe božje na nedeljo, ker je ta dan posvečen — stvarjenju sveta in je tudi Jezus Kristus vstal v nedeljo od mrtvih.

Lista uprave.

Vse naročnike, katerim je naročnina že zapadla in so jo dolžni, opozarjamo, da bomo v drugi polovici januarja začeli ustavljati list. Prosimo torej te zamudnike, da vplačajo naročnino, in sicer za celo leto 32 Din, za pol leta 16 Din, za četrt leta 9 Din; za inozemstvo še enkrat toliko. Ob tej priliki ponovno opozarjamo na ugodnost podpore, ki so je deležni oni, ki vplačajo celoletno naročnino.

Čas za agitacijo podaljšan do 1. februarja 1930. Precej naših prijateljev-agitatorjev nas je prosilo, da naj podaljšamo rok za agitacijo še en mesec. Radi jim to ustrezimo. Posebno prikladen teden bi bil od 12. do 19. januarja. Organizirajte ta teden kot agitacijski teden za »Slovenski Gospodar«, »Naš dom«, »Nedeljo«. Nagrade se bodo dajale do 1. februarja 1930.

Cenjenim naročnikom. Radi božičnih praznikov smo izdali in razposlali skupaj številki 51 in 52 »Slovenskega

Zanimiv doživljaj svetega Očeta. — Pred kratkem so priromali v Rim verniki iz Pinerola in okolice. Z njimi je bil tudi gorski vodnik iz Torre Pellice, s katerim se je sveti Oče pri avdienci pristrčno pogovoril in nasmejal. Saj mu je obudil spomine na dogodljaj v al-pah. Bilo je malo pred svetovno vojno, ko se je odpravil don Ahill Ratti iz Pinerola na vrh Monte Albergiana. Ko je bil že visoko v gorah, ga je zajela gosta megla in hoteč se ji izogniti, je krenil Ratti nekoliko v stran. Tu se je sešel z gorskim vodnikom iz Torre Pellice. — Megla je postajala vedno gostejša in samotnima potnikoma ni preostajalo družega, kakor da gresta korak za korakom dalje. Tako sta hodila tipaje dobre štiri ure in srednjič dospela na vrh, ki se je dvigal iznad megle. Tu pa ju je čakalo presenečenje; nenadoma sta se pojavila pred njima dva karabinerja (orožnika) in ju po kratkem zaslišanju odpeljala s seboj. V gorah so se prav tedaj vršile vojaške vaje in orožniki so imeli povelje, da aretirajo vsacega, ki bi ga našli v območju maneverskega pasu. Oba dva so odvedli na bližnje vojaško poveljstvo. Ker je v tem nastal večer, a potnikov ni bilo mogoče izpustiti brez posebnega povelja višje vojaške oblasti, je moral don Ratti, sedanjí Pij XI., s svojim vodnikom prebiti noč v sobi vojaškega poveljstva. Še le zjutraj je prišlo osvobojenje.

Čudežna ozdravljenja. Angleško časopisje v zadnjem času na dolgo in široko poroča o čudežnem grobu brata Patrick J. Power v Malden v Zedinjenih državah. Na stotisoče ljudstva je stalno obiskovalo ta kraj in kakor izpričujejo očitvidci, je na njem mnogo bolnikov zadobilo svoje zdravje, med njimi tudi neki Harry Hoyer iz Joliet, ki ga je tako mučil revmatizem, da je moral rabiti berglje, a je, kakor sam trdi, na grobu popolnoma ozdravel. — Cerkevne oblasti, ki so edine pooblašćene, izrekati končno mnenje v takih slučajih, se še niso izjavile, pač pa so dale preteklo soboto opolnoči pokopališče zapreti in zdaj najskrbnejše raziskujejo zadevo.

Gospodarja. Številka 51 je bila navadna, 52 pa čisto božične in pripovedne vsebine. Da pa cenjeni naročniki niso bili oškodovani radi običajne božične priloge, smo izdali na osmih straneh novoletno prilogo. Toliko v pojasnilo, ker so došle na upravo reklamacije za številko 52.

V ZADEVI NAŠE POLPORE.

4. Pojasnilo: (Valentin Obrietan:) — Svojo podporo smo namenili oni družini, kateri dom pogori, naj bo naročen na list kdorkoli od domače družine. — Če je na list naročen najemnik kmet-ske hiše in mu s hišo vred pogori njegovo celotno premoženje dobi podporo izplačano ta najemnik, če je bil celoleten naročnik (recimo: viničarji itd.) in ne hišni lastnik. — Tega, da bi bil naročen hlapec, hišni gospodar pa ne, nismo predvidevali, ker takih slučajev skoro ni. Kontrola pa je pri takih nemogoča, ker nimajo stalnega bivališča. V takem slučaju se podpora ne izplača.

NOVICE

LETOŠNJI NOVOMAŠNIKI.

Višje svete redove sprejmejo letos sledeči gospodje bogoslovci — četrto letniki:

1. Juranovič Alojzij od Sv. Križa pri Ljutomeru.
2. Korban Fran iz Loke pri Zidanem mostu.
3. Lampret Jožef iz Šoštanj.
4. Modrinjak Fran iz Središća.
5. Pušnjak Rupert od Sv. Lovrenca na Pohorju.
6. Schöndorfer Jožef iz Starega trga.
7. Šmon Fran od Sv. Jurija ob Taboru.
8. Vojkovič Jožef iz Turnišća.

Duhovniške spremembe. G. Anton Sparl, kaplan na Ljubnem je imenovan za provizorja v Šmihelu nad Mozirjem; Nace Brvar, kaplan pri Sv. Benediktu v Slov. goricah pride za kaplana v Slivnico pri Mariboru. Štefan Baskan iz Dobrovnika v Dolno Lendavo; Ferdinand Herman iz Dolne Lendave v Dobrovniki.

Umrli je v bolnici v Ptuj kaplan pri Sv. Trojici v Halozah Franc Lužar. Pokopan je bil 5. januarja 1930. Svetila mu večna luč!

Smrtna kosa. Na novega leta dan zjutraj je zatisnil v Novi vasi pri Mariboru oči za vedno posestnik in bivši mariborski gostilničar Josip Golec. — Rajni je bil rodod iz Ivanča pri Dese-niču v Zagorju. Priženil se je na Štajersko v župnijo Sv. Miklavža na Polju. Dolgo let je bil vzoren gospodar, narodnjak in je stal vedno v vrstah pravih krščanskih mož. Njegov dom so radi posečali voditelji slovenskega naroda: dr. Korošec, dr. Hohnjec in drugi. Po prevratu je kupil radi šolanja otrok gostilno Wilson pri glavnem kolodvoru. Radi bolehnosti je prodal krčmo in se preselil na posest v Novi vasi. Zadnja leta je bolehal in trpel mnogo radi bolezní. Blagopokojni je bil priljubljen in spoštovan od vseh, ki so ga poznali. Ostani mu ohranjen med slovenskimi rodoljubi časten in hvaležen spomin!

Izsledeni vlomilci. Smo že poročali, da je bilo vlomljeno v blagajno stavbe tvrdke Kiffmann v Mariboru. Vlomilci so odnesli 68 tisoč Din. Mariborska policija je izdala za storilci tiralico in so jih kmalu prijeli v Splitu. Na Silvestrovo so pripeljali iz Splita v Maribor vroma osumljeno deteljico: Cezarja, Kaloha in Janžeka. Od svote 68 tisoč Din so našli pri mladih zločincih samo še 14 tisoč.

Samomor. V Mariboru na Tržaški cesti se je ustrelil 2. januarja 56 letni slaščičar K. Rupih.

Smrtna nesreča. Pri podžagavanju bukke se je smrtno ponesrečila žena viničarja Rancigerja na Prihovi v občini Studenice pri Poljčanah. Gospodar je dovolil viničarju, naj si spravi bukev iz gozda, da bo imel za zimo drva. Na Janževu sta Štefan in njegova žena Barbara podžagavala že viseče